

Omzien naar de toekomst

Beleidsplan 2022-2026

Stichting Thuis Sterven Z-W Overijssel

Postbus 77, 7400 AB Deventer,

secr. 0570-619239

www.thuissterven.nl

Stichting Thuis Sterven Z-W Overijssel

*Thuis Sterven Zuidwest Overijssel
vrijwilligerswerk in de laatste levensfase*

*Dat je er helemaal voor iemand kunt zijn.
Dat je door je aanwezigheid iemands
lijden kunt verlichten. Dat geeft zoveel
voldoening en kracht. Je groeit ervan.*

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING	
1.1 Missie.....	5
1.2 Visie.....	5
1.3 Statutaire doelstelling.....	5
1.4 Structuur van de sts.....	5
2. ORGANISATIE EN WERKWIJZE	
2.1 BESTUUR.....	6
2.2 COORDINATOREN.....	7
2.3 VRIJWILLIGERS.....	8
3. REGISTRATIE VAN INZET, FINANCIËN, COMMISSIES	
3.1 REGISTRATIE VAN INZET.....	10
3.2 FINANCIËN.....	11
3.3 COMMISSIES.....	11
4. EXTERNE ONTWIKKELINGEN	12
5. SWOT ANALYSE	14
6. TOEKOMSTIG BELEID	15

INLEIDING

De Stichting Thuis Sterven Zuidwest Overijssel (hierna STS) wil voor de komende jaren haar beleid opnieuw afstemmen op zowel de oorspronkelijke doelstellingen van de Stichting, alsook op de actuele ontwikkelingen in het werkveld. De STS moet voor een adequate uitvoering van haar taken inspelen op ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijke en economische aspecten in relatie tot volksgezondheid. Het doel van de STS, opgericht in februari 1988, is om aanvullende zorg te bieden binnen de thuissituatie aan mensen in hun laatste levensfase. Het geografisch werkterrein ligt in de gemeente Deventer, in Olst, deelgemeente van Olst/Wijhe en in Holtten, deelgemeente van Rijssen/Holtten.

De STS is lid van de Stichting Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) Nederland. De coördinatoren onderhouden goede contacten met de VPTZ, met regionale zorginstellingen, met gemeentelijke netwerken en met Palliatief Netwerk Salland. Dit beleidsplan is een afgeleide van het beleidsplan zoals is opgesteld voor de jaren 2016-2020.

Het beleidsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- I Missie, visie en doelstelling;
- II Organisatie Intern, dat bestaat uit twee delen:
 - A. De werkwijze van bestuur, coördinatoren en vrijwilligers;
 - B. Beschrijving van Registratie, Financiën en Commissies;
- III Contacten extern;
- IV Externe ontwikkelingen;
- V SWOT-Analyse;
- VI Toekomstig beleid.

In januari 2020 diende zich totaal onverwacht een nieuwe situatie aan: de Coronacrisis. Deze crisis heeft grote invloed op de werkwijze en de inzet van vrijwilligers bij de Terminale Palliatieve Zorg. Deze uitzonderlijke situatie zal hopelijk in de loop van 2021 weer normaliseren. Maar ondanks de huidige Corona crisis geven steeds meer mensen er de voorkeur aan thuis te sterven.

Aandacht en respect voor de mens en het leveren van kwaliteit zijn voor de STS leidende beginselen

Henk Jansen
Voorzitter

1. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING

1.1 Missie

De STS is opgericht om mensen in de laatste levensfase bij te staan. Deze zorg wordt geboden vanuit de gedachte dat ieder mens uniek is en op zijn eigen wijze met de dood omgaat. Naast de emotionele ondersteuning van de terminale cliënt en diens familie kunnen de vrijwilligers de praktisch nodige zorg verlenen. Ook kunnen zij de mantelzorgers stimuleren om betrokken te blijven bij het stervensproces en de zorgverlening.

1.2 Visie

Mensen die in hun laatste levensfase thuis wensen te sterven moet deze kans geboden worden. De zorg voor mensen die terminaal ziek zijn, kan voor mantelzorgers een zware belasting zijn. Vrijwilligers vormen een onmisbare schakel in de verbinding van mantelzorgers en zorgvragers. De STS verzorgt de voorwaarden om de inzet van vrijwilligers op een kwalitatief verantwoorde wijze te laten plaatsvinden en zo zowel de stervenden als de mantelzorgers te ondersteunen.

1.3 Statutaire doelstelling

STS wil een bijdrage leveren aan ondersteuning en zorg thuis aan terminale patiënten en hun naasten, binnen de regio Zuidwest Overijssel, in aanvulling op al bestaande en regionale voorzieningen op dit terrein.

1.4 Structuur van de sts

De STS heeft een bestuur van 6 leden, 2 beroepskrachten (de coördinatoren), en een grote groep vrijwilligers. In totaal een groep van rond de 40 personen. Bestuursleden en vrijwilligers werken onbezoldigd, de coördinatoren hebben een arbeidsovereenkomst. De dagelijkse leiding betreffende het honoreren van hulpvragen, de inzet van vrijwilligers, en het nabespreken van ervaringen tijdens de inzet van vrijwilligers (de debriefing) berust bij de coördinatoren.

2. ORGANISATIE EN WERKWIJZE

Dit hoofdstuk is verdeeld in de delen A en B. In A komt de samenstelling van het bestuur, de coördinatoren de vrijwilligers aan bod. De huidige situatie wordt besproken, de sterke en zwakke punten, en de verwachtingen voor de toekomst. In B komen aan de orde de registratie, waaruit blijkt in welke regio's en hoe vaak vrijwilligers worden ingezet; de financiën en de werkzaamheden van commissies.

2.1 Bestuur

Huidige situatie

Het bestuur bestaat uit zes leden. Als er een leemte ontstaat bijvoorbeeld door ziekte of vertrek van een lid dan is er goede interne opvang. Dit geldt voor zowel het praktische dagelijkse handelen als de contacten in overlegorganen. Er is een duidelijke taakverdeling tussen de bestuursleden, waaronder een persoon die als vertrouwenspersoon fungeert tussen vrijwilligers en bestuur. De bestuursleden sturen diverse commissies aan en onderhouden contacten met derden. Er is een open communicatie tussen bestuur, coördinatoren, en vrijwilligers.

Via de instelling van commissies voor speciale projecten als bijvoorbeeld p.r., speciale evenementen, bibliotheek etc. worden vrijwilligers ingeschakeld bij de organisatie van STS.

Het bestuur en coördinatoren onderhouden goede contacten met andere instanties op het terrein van de gezondheidszorg, met name palliatieve zorg en met gemeenten. Zij houden de ontwikkeling in de veranderende zorgwereld nauwlettend in de gaten. De STS is lid van de overkoepelende organisatie VPTZ Nederland.

Toekomst

De inzet die nu geleverd wordt is voornamelijk gericht op nachtzorg, verwacht wordt dat in de nabije toekomst de vraag naar inzet van vrijwilligers overdag groter gaat worden.

Het bestuur is zich er van bewust dat de Corona-pandemie gevolgen heeft voor de inzet van de vrijwilligers, en het bestuur gaat hier zeer zorgvuldig mee om, waarbij de veiligheid van vrijwilligers voorop staat.

Ook verwacht het bestuur dat de achtergrond van cliënten in de toekomst meer divers wordt en dat zorgvragers ook kritischer worden. Het marktdenken van professionele organisaties op het gebied van palliatieve zorg kan hierop haar invloed hebben. Kwaliteit van de geboden diensten heeft de volle aandacht van het bestuur en van de vrijwilligers, maar zal nog meer een continue en zichtbare waarde moeten zijn. Een goed contact met thuiszorgorganisaties, sociale wijkteams e.a. is hierbij van groot belang. Het bestuur heeft een scholingsplan voor individuele bestuursleden en ook voor de vrijwilligers, dat rekening houdt met de veranderingen in de samenleving wat betreft zorgvragen. Vrijwilligers volgen nu de instapcursus voor palliatieve zorg en

krijgen regelmatig op diverse terreinen extra scholing. Tevens wordt onderzocht of er behoefte bestaat om de kerntaken uit te breiden met bijvoorbeeld nazorg aan mantelzorgers na overlijden van een cliënt.

Speerpunten zijn en blijven: goede zorg, snelle inzet en laagdrempeligheid voor cliënten.

2.2 Coördinatoren

Op dit moment heeft de STS twee coördinatoren, met een aanstelling van respectievelijk 14 en 18 uur per week. Zij hebben een sleutelpositie binnen de organisatie. Hun werk ervaren zij als dynamisch met veel afwisseling en zinvol door de aard van hun werk met cliënten en de positieve sfeer binnen de STS.

Huidige situatie

De taakverdeling tussen de coördinatoren is flexibel, waardoor zij altijd elkaars werk kunnen overnemen als de situatie daarom vraagt, bijvoorbeeld bij ziekte. Er is wekelijks vis-à-vis overleg en zeer frequent telefonisch contact of per e-mail. De coördinatoren zijn aanwezig bij bestuursvergaderingen en hadden tot begin 2020 éénmaal per maand een algemene evaluatiebijeenkomst met de vrijwilligers. Door de corona-crisis zijn deze bijeenkomsten voorlopig stopgezet. Tevens hebben zij na elke inzet van een vrijwilliger telefonisch contact met hem/haar. Deze werkwijze vraagt veel tijd, maar valt te verkiezen

boven mailcontact omdat er tijdens de gesprekken de mogelijkheid bestaat tot diepgaander overleg met de vrijwilligers dan via gestandaardiseerde elektronische formulieren. Problemen worden eerder opgespoord.

De coördinatoren verzorgen ook de instapcursus met materiaal van de VPTZ voor nieuwe vrijwilligers en zorgen voor periodieke bijscholing op diverse terreinen. Zolang bijeenkomsten vanwege de corona-crisis nog niet mogelijk zijn gaan zij een lief-en leed nieuwsbrief verzorgen voor de vrijwilligers. Via de coördinatoren is de STS vertegenwoordigd in het Palliatief Netwerk Salland. Via dit netwerk is er regelmatig contact met o.a. zorgaanbieders en zorgconsulenten. Ook biedt het Palliatief Netwerk Salland inhoudelijke ondersteuning aan de coördinatoren en biedt tevens de mogelijkheid tot bijscholing. De coördinatoren participeren in de netwerken informele zorg in de gemeente Deventer en in Olst, deelgemeente van Wijhe.

Coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de registratie van verleende dienstverlening aan cliënten. De registratie komt overeen met de normen die hieraan gesteld worden door de overheden en aan de landelijke Na elke dienstverlening wordt aan nabestaanden van cliënten gevraagd een evaluatieformulier in te vullen. Hiermee kan de STS de kwaliteit van haar

dienstverlening zichtbaar maken, en zo nodig verbeteren.

Vrijwilligers kunnen naar wens worden ingezet, enkele vrijwilligers willen niet vaker worden ingezet dan eenmaal per week, anderen eenmaal per 2 of 3 weken, waarbij het accent ligt op nachtzorg. Eén coördinator is de spil bij de dagelijkse overdracht van werkzaamheden en heeft ook dagelijks contact met familie c.q. mantelzorgers van de cliënt. Bij zorg overdag is het mogelijk dat vrijwilligers meerdere keren per week ingezet worden, in blokken van maximaal 4 aaneengesloten uren. We verwachten dat er in toenemende mate vraag is naar ondersteuning door vrijwilligers overdag, naast de huidige inzet gedurende de nacht. Ook hebben een aantal huidige vrijwilligers en wellicht ook toekomstige vrijwilligers een voorkeur voor inzet overdag. De STS wil hiermee in 2020 een voorzichtige start maken afhankelijk van de vraag en deze nieuwe inzet goed evalueren.

De huidige corona-pandemie zorgt voor extra alertheid van de coördinatoren in de intake van cliënten. Cliënten met corona-gerelateerde klachten worden niet geholpen door de STS.

Toekomst

Het werven van nieuwe vrijwilligers krijgt permanente aandacht. Als in de toekomst mensen vaker thuis sterven, is het te verwachten dat de culturele achtergrond van cliënten meer divers wordt dan het

nu al is. Verschil in inkomen, sociale en etnische achtergrond vragen een aangepaste benadering van de vrijwilliger. In eerste instantie zorgt de coördinator voor inzet van de juiste persoon op de juiste plek. Ethische vragen wat betreft het contact tussen cliënt, vrijwilliger en mantelzorger is een sterk aandachtspunt voor de coördinatoren om te bespreken met vrijwilligers. Hoe bewaken zij hun eigen grenzen en wat zijn die grenzen? Kennis van culturele verschillen tussen bevolkingsgroepen krijgt permanent aandacht zowel in de opleiding van de vrijwilliger als bij evaluatiebijeenkomsten. De coördinatoren zien de voordelen van digitalisering en omarmen de positieve ontwikkelingen hierin. Dit mag nooit ten koste gaan van voor wat zij noemen: het "warme" contact tussen coördinatoren en vrijwilligers.

Speerpunten: warm contact, open oog voor ontwikkelingen.

2.3 Vrijwilligers

Vrijwilligers waarderen de goede contacten met collega's, coördinatoren en bestuursleden. De evaluatiebijeenkomsten die onder leiding van de coördinatoren elke maand worden gehouden zijn zeer zinvol. Deze bijeenkomsten zijn belangrijk om ervaringen van vrijwilligers uit te wisselen en te delen, moeilijke situaties worden besproken. Kennis en inzicht worden hierdoor verdiept. Tevens zijn de bijeenkomsten gezellig, wat bijdraagt aan

een goede sfeer onderling. Meer dan de helft van de vrijwilligers werkt al langer dan 5 jaar bij de STS. Ook het jaarlijkse uitstapje en de nieuwjaarsbijeenkomst dragen bij aan de goede sfeer.

Vrijwilligers geven aan voldoende geïnformeerd te zijn om hun werk te kunnen doen. De behoefte aan scholing blijft een vast gegeven. Dit kan zowel intern als extern. Intern kunnen er nog vaker dan nu al het geval is themabijeenkomsten ter verdieping worden georganiseerd over bijvoorbeeld: stervensbegeleiding, sterven in andere culturen, en praktische handelingen als tiltechniek. Een nieuw thema voor de komende jaren is omgaan met dementie. Diverse thema's kunnen in kleine groepen aan de orde komen.

De contacten met de bestuursleden zijn goed. Uit de enquête blijkt dat vrijwilligers graag vaker geïnformeerd willen worden over de items die in het bestuur aan de orde zijn. Het bestuur kan bij het instellen van speciale commissies vaker de inbreng van vrijwilligers benutten.

De belangrijkste bedreiging zien de vrijwilligers in de leeftijdsopbouw van de groep. De gemiddelde leeftijd is 63+. Velen blijven lang vrijwilliger wat positief is. Echter als tegelijkertijd een behoorlijk aantal vrijwilligers stopt vanwege hoge leeftijd zal het totale aantal aanzienlijk verminderen. Het zoeken naar nieuwe en jongere mensen is al jaren een item en

blijft van groot belang. Hierin speelt de verschuiving van de pensioengerechtigde leeftijd zeker een rol: voor mensen die nog werken is vrijwilligerswerk bij de STS vaak een te zware opgave

Toekomst

De STS zal blijvend haar aandacht besteden aan het aantrekken van vrijwilligers. Dit wordt bemoeilijkt omdat de overheid op alle terreinen in de zorg meer wil overlaten aan vrijwilligers, wat het aanbod aan vrijwilligers kleiner maakt. Een mogelijkheid die de STS zeker gaat exploreren is de samenwerking met hospices en zorginstellingen om bij een tekort elkaar terzijde te staan, want ook deze instellingen kampen regelmatig met dit probleem. Hier liggen kansen voor continuïteit van dienstverlening en ook voor professionaliteit als ook de scholing van vrijwilligers bij deze samenwerking betrokken wordt. Mogelijk is een nieuw aanbod (inzet overdag) voor nieuwe vrijwilligers aantrekkelijk.

In de komende periode zal er opnieuw een enquête worden gehouden onder de vrijwilligers over nieuwe vormen van inzet en dienstverlening aan onze cliënten.

Speerpunten: warm contact, scholing, inbreng kwaliteiten, aantrekken vrijwilligers

3. REGISTRATIE VAN INZET, FINANCIEN, COMMISSIES

3.1 Registratie van inzet

De 2 coördinatoren zoeken vrijwilligers die in hun oordeel passen bij de thuissituatie van de client, en zij registreren de inzet van de vrijwilligers.

Hieronder vindt u in het kort een overzicht van de hulpverlening.

	2018	2019	2020
Inzet door vrijwilligers	1640 uur	1585 uur	599 uur ¹
Aantal vrijwilligers	30	30	30
Aantal coördinatoren	2	2	2

Getoetst aan de landelijke cijfers van de VPTZ waarin op landelijk niveau alle organisaties met dezelfde doelstelling en werkwijze als de STS worden vergeleken is de STS een organisatie van gemiddelde omvang, zowel wat betreft het aantal beschikbare vrijwilligers, het aantal cliënten die werden geholpen, het aantal coördinatoren, en de daadwerkelijk verleende inzet in klokuren. Dit zal naar verwachting de komende jaren niet wezenlijk veranderen.

Tijd tussen de aanmelding en ondersteuning: gemiddeld werd 87% van de aanmeldingen binnen 24 uur geholpen. Landelijk ligt dit percentage op 62%.

Verwijzers: gemiddeld werd 86% van de aanmeldingen door de thuiszorg aangemeld. Landelijk ligt dit cijfer op

62%. Directe aanvragen door cliënt of direct naaste lag gemiddeld op 8%. Landelijk is dit percentage 14%. Verwijzingen via ziekenhuis of huisarts is te verwaarlozen.

Achtergrond cliënten: Het zijn overwegend ouderen die ondersteuning vragen. De cijfers lopen in de pas met de landelijke. Tussen de 60 en 80 jaar is dit 46% en boven de 80 jaar 37%. Het percentage mannen dat ondersteuning aanvroeg, lag iets hoger (6%) ten opzichte van de vrouwen. Ruim 85 % van de cliënten woonde in de gemeente Deventer. In Olst, dat deel uitmaakt van de gemeente Olst-Wijhe is dit gemiddelde percentage 8,5% en in Holten, deelgemeente van Holten-Rijssen is dit 6,6%.

Duur van de ondersteuning: Gemiddeld kreeg 69% kortdurend ondersteuning (minder dan een week). Landelijk ligt dit percentage op 39%, Een aanzienlijk verschil in de kortdurende zorg.

3.2 Financiën

De VWS subsidie is een belangrijke bron van inkomsten en lag in de afgelopen 5 jaren op gemiddeld € 50.000. Daarnaast krijgt de STS - weliswaar beperkt - inkomsten via Salland Verzekering, een regionale ziektekostenverzekeraar.

Aan de uitgavenkant wordt relatief veel geïnvesteerd in de ondersteuning van de vrijwilligers middels scholing. Ook aan de jaarlijkse ontmoetings- c.q. gezelligheidsbijeenkomsten wordt veel aandacht besteed. Zo nodig worden deze bijeenkomsten financieel ondersteund door de stichting Vrienden Thuis Sterven.

3.3 Commissies

De STS werkt met commissies die elk een tijdelijke of een langer durende taak hebben. De commissieleden bestaan in afwisselende formatie uit leden van het bestuur, de coördinatoren en/of de vrijwilligers.

De bibliotheekcommissie zorgt voor thematisch relevante boeken en verzamelt informatie. De beleidscommissie houdt zich bezig met het formuleren van beleid. De financiële commissie controleert de jaarstukken en

dechargeert de penningmeester. Er is een commissie voor sociale activiteiten als nieuwjaarsborrel, jaarlijks uitstapje etc.

Wat extra aandacht besteden we aan de P.R.-commissie, die van groot belang is voor de naamsbekendheid van de STS en voor het aantrekken van vrijwilligers. De commissie Public Relations bestaat uit 4 personen: 1 bestuurslid, 2 coördinatoren en een vrijwilliger. De commissie zorgt regelmatig voor advertenties in kranten en huis- aan huisbladen, houdt lezingen bij verenigingen en serviceclubs en staat op beurzen en markten. Ook zorgt zij voor verspreiding van folders en flyers, onder andere bij huisartsenposten en apotheken. Het materiaal dat gebruikt wordt, is aan modernisering toe. Het plan is om de komende jaren een nieuwe huisstijl te ontwikkelen en deze door te voeren in website, foldermateriaal en briefpapier. Hiertoe zal een extern communicatiebureau worden ingeschakeld. De STS is zich er van bewust dat het nodig is om voortdurend zichtbaar te zijn om nieuwe vrijwilligers te bereiken.

Speerpunten: website, sociale media, digitalisering

¹ Vanwege de opgelegde beperkingen veroorzaakt door de Corona epidemie is de inzet van vrijwilligers in 2020 tijdelijk stopgezet, resulterend in een inzet in 2020 van ruim één derde (37%) vergeleken met de jaren daarvoor

4. EXTERNE ONTWIKKELINGEN

Naar verwachting neemt de vraag naar vrijwillige ondersteuning in de palliatieve zorg toe. Hiervoor zijn een aantal mogelijke oorzaken aan te wijzen.

- De komende jaren zal vanwege de vergrijzing het aantal sterfgevallen met 1,5% per jaar toenemen.
- Ook verwachten we een groei van het aantal éénpersoonshuishoudens, met een minimaal netwerk aan mantelzorg.
- Mede vanwege het strengere opnamebeleid zullen mensen langer thuis blijven wonen en overlijden vaker thuis met een kwetsbare mantelzorg.
- Voordat de Corona epidemie uitbrak was de trend dat de sterfte in ziekenhuis en verzorgingshuizen sterk afnam, in mindere mate ook in de verpleegtehuizen. Sterven thuis nam toe van 36 naar 44%. Dit beeld is in 2020 ernstig verstoord door de Corona uitbraak
- Mantelzorg in de laatste levensfase is vaak intensief. De praktijk laat zien, dat veel mantelzorgers op het laatst het niet meer aan kunnen. In de laatste twee weken voor het overlijden wordt alsnog om hulp gevraagd of vindt opname plaats. Onbekendheid met de vrijwillige palliatieve terminale zorg of overschatting van hun eigen spankracht leidt tot ongewenste situaties.
- In de terminale zorg is vrijwillige zorg nu 'voorliggend': dwz dat hier eerst een beroep op moet worden gedaan alvorens professionele nachtzorg mag worden ingezet.
- Vanuit de multiculturele samenleving: mensen met een andere etnische achtergrond en cultuur wordt een grotere vraag verwacht.
- Mensen met verstandelijke beperkingen of psychiatrisch ziektebeeld dragen de komende jaren bij tot meer diversiteit en complexiteit van de cliëntenpopulatie.
- Naast belangenbehartiging en ondersteuning middels consultatie ten aanzien van de palliatieve terminale zorg vindt er inhoudelijk een verschuiving plaats. Palliatieve zorg is niet alleen terminale zorg, maar begint wanneer duidelijk is, dat de ziekte ongeneeslijk is en uiteindelijk tot de dood zal leiden. Daarnaast omvat palliatieve zorg ook de zorg voor nabestaanden.

Overheidsbeleid en financiering

Het ministerie van WVS geeft subsidie voor het faciliteren van de vrijwillige palliatieve terminale zorg. Hiervoor is er een subsidieregeling die tot 2022 zal gelden. De regeling betreft het verlenen van subsidies voor de coördinatie van de inzet van vrijwillige palliatieve terminale zorg en de netwerken. Daarnaast is budget beschikbaar voor vrijwilligers palliatieve terminale zorg en groeit het budget jaarlijks met 3 procent. Hoe de subsidieregeling vanaf 2022 zal zijn is nog niet bekend

Op initiatief van WVS is het nationaal programma Palliatieve Zorg van start gegaan en duurt tot 2020 waarvoor 51 miljoen beschikbaar is. Doel van dit programma is, dat iedere burger verzekerd is van goede palliatieve zorg, op de juiste plaats, op het juiste moment en met de juiste zorg en ondersteuning. Kwaliteit staat voorop, ook in de vrijwilligerszorg.

Gemeentelijk beleid

De gemeente heeft de taak om een passend aanbod aan maatschappelijke ondersteuning te leveren. Het gaat daarbij onder andere om zorg- en welzijnsactiviteiten voor hulpbehoevende en kwetsbare inwoners van de gemeenten in onze regio. De ondersteuning is veelal langdurig. De activiteiten dragen ertoe bij, dat deze inwoners volwaardig mee kunnen doen. Maar ook voor de mantelzorg en vrijwilligers moet het mogelijk

gemaakt worden hun werk goed uit te voeren. Hoewel de palliatieve terminale zorg kortdurend is, is er een link naar de mantelzorgondersteuning in het voortraject. De plaatselijke ontwikkelingen in de mantelzorg, ondersteuning zowel beleidsmatig als uitvoerend, vraagt aandacht en zo nodig actie.

De gemeente Deventer werkt sinds 2015 met 9 sociale teams die zorgen voor toegang tot de juiste hulp. Elk team bestaat uit professionals, waaronder wijkverpleging. In het verwijsbeleid zijn ook zij voor ons van belang.

De regionale samenwerking tussen de formele en informele zorg

Het netwerk palliatieve zorg geeft meer structuur en houvast in de samenwerking tussen de formele en de informele vrijwilligerszorg in de terminale zorg. In de praktijk is de samenwerking met thuiszorgorganisaties in de het werkgebied uitstekend, men weet elkaar goed te vinden.

5. SWOT-ANALYSE

Uit de voorgaande hoofdstukken hebben wij de sterke en zwakke kanten van de STS gehaald en hieronder op een rij gezet. Tevens hebben we de bedreigingen en kansen benoemd.

Sterk

- Hechte organisatie.
- Betrokken bestuur, coördinatoren en vrijwilligers.
- Goede onderlinge sfeer.
- Goede kwaliteit van dienstverlening.
- Snelle inzet vrijwilligers binnen 24 uur.
- Scholingsplan voor blijvende deskundigheid van vrijwilligers
- Goede netwerkcontacten.
- Positieve samenwerking met derden.
- Goedkope inzet vergeleken met andere zorg

Zwak

- Wachtlijsten bij tekort aan vrijwilligers.
- Digitalisering.
- Professionaliteit website.
- Zwakke inzet van sociale media.

Bedreigingen

- Onzekerheid over veranderingen binnen de gezondheidszorg.
- Onduidelijkheid over de taakopvattingen van en invulling door gemeenten op het gebied van de gezondheidszorg.
- Hoge leeftijd vrijwilligers.
- Tekort aan vrijwilligers als de vraag naar hulp bij thuis sterven steeds groter wordt.
- Concurrentie van professionele dienstverleners.
- Minder inzet van vrijwilligers vanwege Corona

- Geen structurele financiering naast overheidssubsidie (bijv zorgverzekeraar, fonds, ed)

Kansen

- Flexibiliteit bestuur, coördinatoren, vrijwilligers.
- Uitbreiding kerntaken die aansluiten bij de behoefte van cliënten.
- Deelname aan netwerken.
- Contacten onderhouden met wijkverpleegkundigen en wijkteams.
- Vergroting deskundigheid door samenwerking met zorginstellingen, hospices e.a. en het uitwisselen van kennis.
- Optimale begeleiding van mensen in hun laatste levensfase.
- Inzet van STS is goedkoop vergeleken met professionele zorg in ziekenhuis of hospice (20 x en 6 x zo goedkoop)
- Gesprek met zorgverzekeraars over structurele financiering
- Demografische gegevens (ouderen, overlijden, e.d.)

6. TOEKOMSTIG BELEID

De sterke kanten van onze organisatie zoals verwoord in de SWOT-analyse willen we vasthouden door periodieke registratie, evaluatie en benchmarking. Het aantrekken van voldoende vrijwilligers, goed toegerust voor hun belangrijke taak vraagt continue aandacht, evenals de zorg voor bekendheid van de inwoners met onze organisatie in het werkgebied. Het werkgebied is en blijft Zuidwest Overijssel, waarbij niet alleen het stedelijk gebied, maar met name ook het buitengebied sterk onze aandacht blijft houden.

STS is en blijft een platte organisatie, dat wil zeggen: er is een wederzijdse betrokkenheid tussen bestuur, coördinatoren en vrijwilligers. We kiezen mede om bovenstaande reden voor kleinschaligheid, wat betekent dat de prioriteit ligt bij samenwerking en facilitering en niet bij samengaan oftewel fusie met bijvoorbeeld een hospice of een zusterinstelling.

STS is financieel gezond en zal dit blijven. De subsidieregeling palliatieve zorg is hierin ondersteunend. Hierdoor kunnen we activiteiten van onze vrijwilligers en de betaalde coördinatie garanderen en blijft de vergoeding door cliënten voor geleverde zorg op het huidige niveau. De zorg die STS levert, is voor iedereen toegankelijk.

Het toekomstig beleid zal erop gericht zijn dat de kernwaarden van de STS de belangrijkste plaats blijven innemen.

Die kernwaarden zijn:

1. leveren van kwalitatief goede zorg door goed opgeleide vrijwilligers;
2. snel inzetten van vrijwilligers bij zorgvraag;
3. laagdrempelig zijn voor cliënten;
4. alert blijven op veranderingen in de zorgwereld;
5. aandacht besteden aan goede scholing van vrijwilligers;
6. adequaat inspelen op veranderingen in de behoeften van cliënten.

STS is en blijft alert op veranderingen in de zorgwereld. Die kunnen komen van de kant van de overheid, van gemeenten, van palliatieve organisaties, van zorginstellingen. Netwerkcontacten zijn van groot belang.

Veel tijd moet geïnvesteerd worden in samenwerking met plaatselijke en regionale partijen zoals PNS palliatief netwerk Salland, platform informele zorg in de gemeenten Deventer en Olst en met thuiszorgorganisaties en zorginstellingen.

STS verwacht in de toekomst een groter aanbod van cliënten en van uitbreiding van de zorgvraag naar complexere zorg

en naar meer zorg overdag. Meer cliënten met handicaps als bijvoorbeeld dementie zullen zorg vragen, evenals cliënten uit andere culturen. Hiertoe dienen meer vrijwilligers te worden aangetrokken en de opleiding van de vrijwilligers zal op het leveren van complexere zorg gericht moeten zijn. Hiertoe ontwikkelt STS een scholingsplan dat ingaat op speciale vaardigheden van de vrijwilligers. Permanente aandacht zal het werven van nieuwe vrijwilligers hebben.

Corona zal zolang dit actueel is, een belangrijke rol spelen in de inzet van de vrijwilligers. Vrijwilligers die zelf in de risicogroep vallen of een naaste hebben die hieronder valt, zullen mogelijk langere periodes niet inzetbaar zijn.

STS verwacht dat er in de komende jaren veranderingen in de maatschappij plaatsvinden die een directe weerslag kunnen hebben op de werkzaamheden van de STS. De pensioengerechtigde leeftijd is al naar 67 jaar gegaan. Mensen zullen langer doorwerken en mantelzorgers zullen minder tijd beschikbaar hebben. Hierdoor kan de zorgvraag van dagzorg toenemen. Er is meer aandacht dan ooit voor stervensbegeleiding en voor nazorg van mensen die een dierbare hebben verloren. Dit geldt ook voor mantelzorgers. Er ontstaan zakelijke bedrijven die het verlenen van hulp bij stervenden aanbieden.

Allemaal ontwikkelingen die STS goed in de gaten zal houden en adequaat zal inspelen op veranderingen in de behoeften van cliënten.

Een bijzonder belangrijk speerpunt hierbij is het aantrekken van voldoende vrijwilligers die goed toegerust zijn voor hun belangrijke taak.

STS is klaar voor de toekomst

Betekenisvol Er Zijn

Dit is mijn huis

*Dit is mijn huis
mijn basis
en mijn bolwerk
dat ik verdedig
als mijn leven
in een leven
van onzekerheid en pijn.*

*Dit is mijn huis.
Wees welkom assistent
en hulpverlener.
Ik heb je nodig
maar dat is wederzijds
dus houden we het zo.*

Door: Marlieke de Jonge

